

РЕШЕНИЕ

№ 1329

гр. София, 22.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 10-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Златина Рубиева

Членове: Ралица Димитрова
Нина Стойчева

при участието на секретаря Десислава Ик. Давидова
като разгледа докладваното от Ралица Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20231000500637 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба на С. С. С. срещу решение № 520/ 15.09.2022г. на ОС-Благоевград, 10 състав, постановено по гр.д. № 1025/20г. в частта, в която е отхвърлен искът ѝ с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за сумата над 8 000 лв. до пълния размер от 40 000 лв.

Жалбоподателят твърди, че в обжалваната част първоинстанционното решение е неправилно и незаконосъобразно. Счита, че неимуществените вреди са доказани по основание, но в нарушение на чл.52 от ЗЗД съдът е определил обезщетение в изключително занижен размер. Той не е извършил всестранно, пълно и обективно разследване по случая и поради това не е изяснил относимите за спора факти. Неправилно е приложил разпоредбата на чл.51, ал.2 от ЗЗД. Счита, че възражението на ответника за съпричиняване на вредите от нейна страна е неоснователно и недоказано. Основна причина за пътния инцидент е поведението на водача на лекия автомобил поради недостатъчен контрол на пътната ситуация.

Затова моли въззивния съд да отмени решението в атакуваната от нея част като постанови друго, с което да уважи иска изцяло.

ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД в депозиран писмен отговор и в съдебно заседание чрез процесуалния си представител оспорва жалбата .

Съдът след като обсъди събраните по делото доказателства в първоинстанционното и въззивно производство по реда на чл.235 от ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Съдът е сезиран с иск по чл.432, ал.1 от КЗ. В исковата молба ищецът С. С. твърди, че на 28.01.2020г. около 10.30 ч. в гр. Благоевград на ул. „Гьорче П.“ №1, водачът М. В. Ч., управлявайки лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** е предприел маневра „движение назад“, не е имал видимост, нарушил е правилата за движение и я е блъснал като пешеходец, намираща се зад лекия автомобил. Водачът е извършвал маневра движение назад без да се убеди, че пътят зад него е свободен, при което е блъснал ищеца. В следствие на удара Св. С. е получила следните увреди: смазване на дясното бедро, охлузване на дясното коляно, охлузване на дясната подбедрица, отток и деформация на долен десен крайник. След произшествието е била хоспитализирана в МБАЛ „Благоевград“ АД- гр. Благоевград в отделението по Ортопедия и травматология. Извършена е оперативна интервенция – на 29.01.2020г. на таза и долен десен крайник. Изписана е с назначена рехабилитация. Лечението и възстановяването е продължило в домашни условия. Ищецът не е могла да си служи с долния десен крайник за период по- дълъг от 30 дни. Месеци наред след ПТП е била в тежко физическо състояние, изпитвала е силни блок и страдания в областта на долния десен крайник. Имала е затруднено движение с него и нестабилна походка. Налагало се е да приема болкоуспокояващи. Има ограничен обем на движенията на десния крак, което води до бърза уморяемост и непълноценност. Към настоящия момент не се наблюдава функционално възстановяване на увредените места.

Претърпените болки и страдания по време на ПТП, ежедневните затруднения в бита, които понася от 28.01.020г., негативното отражение, което травмите дават в процеса на оздравяване, са довели до срыв на самочувствието ѝ и тежък психически шок. Трудно е преодоляла стреса от пътния инцидент. Страхува се да излиза навън, не е спокойна, станала е много чувствителна. И към момента изпитва болки на травмираните места. За лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** е имало сключена

застраховка „Гражданска отговорност“, валидна до 19.06.2020г. Ищецът е отправила писмен претенция към ответното дружество, с молба от 12.05.2017г., но не е получила обезщетение. Затова моли съда да го осъди да ѝ заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., в едно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Претендира разноски.

Ответникът в депозиран писмен отговор оспорва иска. Оспорва вината на водача М. Ч. и механизма на произшествието. Прави възражение за съпричиняване от страна на Св. С., тъй като неправомерно е пресичала пътното платно на необозначено за това място, без да се огледа и да съобрази поведението си с другите участници в движението и е нарушила правилата за движение по пътищата. Тя е навлязла внезапно в лентата за движение на автомобила. Счита предявеният иск за завишен по размер. Оспорва претенцията за лихва и нейния размер. Счита, че дружеството не е изпаднало в забава.

Не се спори, а и видно от приетия Констативен протокол за ПТП с пострадало лице, протокол за оглед на местопроизшествието от 28.01.2020г. и фотоалбум е, че на 28.01.2020г. е настъпило описаното в исковата молба произшествие.

Не се спори, че за водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** е имал валидна застраховка „Гражданска отговорност“ за периода 20.06.2019г. до 19.06.2020г. при ответника.

Безспорно е, че на 28.01.2020г. Св. С. е приета в МБАЛ „Благоевград“ АД- гр. Благоевград във връзка, с което е представена епикриза. Във връзка със здравословното ѝ състояние са представени други медицински документи- амбулаторни листове, резултат от образно изследване, първа и втора страница на история на заболяването .

С молба, входирана при ответното дружество на 20.05.2020г., ищецът е поискала да ѝ бъде заплатено обезщетение за неимуществени вреди, което не е станало

В хода на съдебното дирене е допусната медицинска експертиза, изготвена от специалист ортопед-травматолог. Тя е дала заключение, в което е посочила травматичните увреждания, които е получил ищеца при

ПТП: Dekoleman traumatik- отлепване на кожата от подлежащите тъкани. Това е причинило временно разстройство на здравето неопасно за живота. Предприето е оперативно лечение за отстраняване на хематома от дясното коляно. Посочен е периода на възстановяване, както и сегашното ѝ състояние в резултат от личен преглед на пострадалата. В съдебно заседание вещото лице е допълнило писменото заключение.

Допусната автотехническа експертиза е дала заключение за механизма на ПТП, за скоростта на автомобила, опасната зона за спиране и възможности за предотвратимост на удара при скоростта на автомобила и на пешеходеца. Според вещото лице водачът е имал техническа възможност да предприеме спиране и да спре преди мястото на удара, но и пешеходецът е пресичал на място, което не е предназначено за пресичане и движение на пешеходци. На мястото на удара не е имало пешеходна пътека. Ищецът е могла да предотврати произшествието, ако е изчакала преминаването на МПС. Тя е била с гръб към него при пресичането и при движението по платното за движение. В съдебно заседание вещото лице е допълнило заключението си.

Съдът кредитира заключенията като компетентни и безпристрастни.

В хода на процеса са събрани гласни доказателства.

Свидетелят Ч. е водачът на лекия автомобил, блъснал ищеца. Посочва къде е станало ПТП, както и какви действия е извършвал на платното за движение. Описва обстановката при мястото на удара, това което е видял след него и къде е била ищецът на платното за движение.

Свидетелят Ш. познава ищеца и съпругът ѝ. Знае за катастрофата с нея. Описва физическото ѝ и емоционално състоянието непосредствено след инцидента в болничното заведение и в домашни условия. Посочва, че е имала нужда от чужда помощ, тъй като в болницата е била обездвижена.

Свидетелят Ч. заявява, че офисът му е близо до НАП-Благоевград. Отивал към НАП и е видял ищецът и съпругът ѝ да чакат човек пред НАП. Свършил е работата си там и когато е излязъл е видял Св. С., че е паднала. Мъжът ѝ е викал „Дай напред“. Видял е ищецът под задната част на колата. Видял е, че Р. е изваждал С. изпод колата.

Свидетелят К. заявява, че е писал констативния протокол и се е

подписал, но не си спомня инцидента. Работи в сектор „Пътна полиция“ като автоконтрольор.

Съдът кредитира показанията на свидетелите Ш. и Ч. като основаващи се на лични впечатления за фактите и обстоятелствата, които излагат. Тези на свидетеля Ч. не кредитира в частта, в която твърди, че има свидетелство за управление на МПС от 20 години, тъй като с оглед на възрастта му към момента на свидетелстването му 34 г., то той би имал такова на 14 години, което е невъзможно. Не ги кредитира и в частта, в която твърди, че ищецът е навлязла на платното за движение внезапно, тъй като не се подкрепят от останалите доказателства по делото. В останалата част ги кредитира като основаващи на факти и обстоятелства, които той е възприел непосредствено. Не възприема показанията на свидетелят К., тъй като не излага факти, относими към спора.

При така събраните доказателства първоинстанционният съд е определил като справедливо обезщетение за неимуществени вреди в размер на 16 000 лв. като е приел съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца в размер на 50%. Решението е влязло в сила в частта, в която предявеният иск е уважен за сумата от 8 000 лв.

Пред настоящата инстанция нови доказателства не са ангажирани

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът приема, че предмет на въззивно разглеждане е иск по чл.432, ал.1 от КЗ.

Въззивният съд се произнася служебно по валидността на първоинстанционното решение, по допустимостта му в обжалваната част, а по отношение на правилността му е обвързан от посоченото в жалбата- чл.269 от ГПК, с изключение на допуснато нарушение на императивна материалноправна норма.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

С прекия иск по чл.432, ал.1 от КЗ разполага увреденият от ПТП срещу причинителят на вредите и неговият застраховател. Пострадалият, или неговите близки, може да предявят иска за заплащане на обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди непосредствено срещу застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ след спазване на изискванията на чл.380 от КЗ. Предявяването на застрахователна

претенция в срока по чл.496 от КЗ е абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск. По делото не се спори, а и от доказателствата се установява, че Св. С. е отправила писмена претенция към ответника, но не е получила застрахователно обезщетение за неимуществени вреди. Застрахователят по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ по смисъла на чл.465 от КЗ отговаря за чужди виновни действия и по характер отговорността му е гаранционно – обезпечителна.

Той има задължението да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него вреди на трети лица, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

За да се ангажира отговорността на дружеството- застраховател е необходимо да са налице предпоставките на чл.45 от ЗЗД по отношение на застрахования при него. В тежест на ищеца пред първоинстанционния съд, е да докаже наличието им с всички допустими доказателствени средства. Заедно с това той трябва да установи наличието на валидно застрахователно правоотношение по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ между застрахователя и деликвента.

По делото не се спори, че гражданската отговорност за водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** е била застрахована при ответника. Застраховката е била валидна към момента на настъпване на произшествието. По делото не се спори относно механизма му, противоправността на деянието, виновността на водача на МПС и увреждането на ищеца. Първоинстанционното решение е влязло в сила частично, което означава формирана сила на пресъдено нещо по отношение на горните обстоятелства./ Р № 85/01.07.2020г. по т.д. № 843/2019г., II т.о на ВКС. Не се спори, че са се осъществили предпоставките от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, поради което застрахователят е пасивно материално легитимиран да отговаря по предявения иск и е надлежна страна в процеса.

Пред въззивния съд се спори по отношение на размера на обезщетението за неимуществени вреди като жалбоподателят счита, че присъденото е занижено с оглед на получените увреди и болки и страдания. Спори се по основателността на направеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост- чл.52 от ЗЗД. Справедливостта не е абстрактно понятие. То включва обсъждането на обективни критерии, свързани с вида на уврежданията, начина на настъпването им, наличието на остатъчни поражения от тях, от които да няма лечение, прогноза за бъдещото здравословно състояние на увредения, неговата възраст и влошаване на здравословното му състояние, наличие на загрозяване и белези/ПП № 4/23.12.1968г. на ВС/. На основание чл.154 от ГПК всяка страна има задължението да докаже всички факти, от които черпи за себе си благоприятни правни последици. В това се състои тежестта на доказване. Затова ищецът е длъжен да докаже, при пълно и главно доказване и с всички допустими и относими доказателства, претърпените от него болки и страдания. Допуснатата медицинска експертиза, изготвена от специалист-ортопед-травматолог, е установила травмите, получени от ищеца: Dekoleman traumatik- отлепване на кожата от подлежащите тъкани. Предприето е оперативно лечение за отстраняване на хематом в дясното коляно. По своя медико-биологичен характер травмата на долния десен крайник е довела до временно затруднение на движението му за определен период. Тя е създала временно разстройство на здравето неопасно за живота на ищеца. Възстановителният период от такава травма е 2-3 месеца като първите 3-4 дни пострадала е имала значителни болки и страдания. След личен преглед на ищеца вещото лице е установило, че физическото ѝ състояние е добро, ходи без помощни средства, без накуцване. Има пълен обем в дясната коленна става и няма функционални последици от травмата. Има траен белег в областта на коляното от предприетото оперативно лечение. Няма данни при ищецът да е имало усложнения, които да увеличи оздравителния процес. При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази, че е проведено правилно лечение на травмата с оперативна интервенция. От показанията на свидетеля Ш. е видно, че ищецът е била обездвижена при болничния си престой и се е нуждала от чужда помощ. Травмата на десния долен крайник ѝ е създавала неудобство и дискомфорт в ежедневието за определен период от време. Според свидетеля Ш. тя има притеснение от белега на дясното коляно. Съдът съобрази липсата на трайни функционални последици за десния долен крайник, както и пълното възстановяване на ищеца от получената травма, наличието на загрозяващ

белег, както и възрастта на ищеца към момента на ПТП- 65 години. Тя не влияе на продължителността на възстановителния период. Не се доказани твърденията в исковата молба за изпитан от ищеца психически шок и че се страхува да излиза навън. В процеса не е доказана психична травма извън обичайната стресова реакция. Затова справедливото обезщетение за претърпените болки и страдания е 16 000 лв.

По направеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат с правно основание чл.51, ал.2 от ЗЗД. Нормата на чл.51, ал.2 от ЗЗД предвижда санкция за увредения, ако е допринесъл за вредите, чрез намаляване на обезщетението, което му се дължи. Съпричиняването на вредоносния резултат изисква поведението на пострадалия, изразяващо се в действие или бездействие, да е било противоправно или не, но фактически да е в причинна връзка и да е допринесло за настъпилите вреди. За да е налице съпричиняване не е необходимо пострадалият да има вина за увреждането. На основание чл.154 от ГПК в тежест на ответника е да докаже с всички допустими и относими доказателства съпричиняването на вредите от страна на пострадалия. От него застрахователят черпи благоприятни правни последици и при недоказването му, следва да се приеме, че не са се осъществили твърдените факти по съпричиняването на вредите. В тази връзка следва да се обсъди заключението на допуснатата автотехническа експертиза, както и местоположението на Св. С. на платното за движение към момента на настъпване на произшествието. Не е спорно, че тя е била пешеходец по смисъла на чл.107 от ЗДвП и в това й качество участник в движението. От заключението на автотехническата експертиза, се установява, че ищецът е пресичала пътното платно, където е настъпил удара. Установено е по делото, че там не е имало пешеходна пътека, по която да премине Св. С.. Движението по ул. „Г. П.“ се осъществява в една пътна лента. Нормите, установяващи поведението на пешеходците като участници в движението, са императивни и са създадени в обществен и частен интерес.

Те имат за цел да предпазят всички участници в движението от пътни инциденти, да създадат безопасност за пешеходците като по-уязвимия участник в движението. Нормата на чл.113, ал.1 от ЗДвП изрично предвижда, къде пешеходците трябва да пресекат платното за движение при спазване на определени правила. А когато в близост до тях няма пешеходна пътека и пътят е двулентов и двупосочен, те трябва да пресичат извън определените за

това места като се съобразят, преди да навлязат на платното за движение, с разстоянието на ППС, да не удължават пътя си и времето на пресичане, да не спират без необходимост на платното за движение и да не преминават през парапети и ограждения. По делото безспорно е установено, че водачът на МПС е предприел маневра движение назад по ул. „Г. П.“ като е нарушил чл.40 от ЗДвП и установеното в нея правно дължимо поведение. От друга страна Св. С. е предприела пресичане на необозначено за това място на платното за движение без да се съобрази с разстоянието до приближаващото се към нея ППС. Тя е била с гръб към него, с което се е лишила от видимост

към автомобила. От заключението на автотехническата експертиза се установява, че тя е имала видимост и е могла да възприеме движещото се назад превозно средство и да спре, за да го изчака да премине или то да се установи в покой. Според вещото лице и водачът е могъл да предотврати удара. Ищецът не се е съобщила с разстоянието до приближаващото се ППС и е нарушила правилата за движение по пътищата- чл.113, ал.1, т.1 от ЗДвП. Правно дължимото поведение от страна на пешеходеца е да спазва правилата за движение по пътищата като по този начин осигурява собствената си безопасност. При преценка на поведението на пешеходеца и водача на МПС, законът акцентира върху отговорността на водачите на нерелсови ППС. Тя е завишена, спрямо тази на пешеходците. В сравнение с нарушението на пешеходеца, водачът на лекия автомобил има по- голям принос за настъпването на произшествието. Не се установи ищецът да е навлязла внезапно на платното за движение. Затова процентът на съпричиняване на вредите по отношение на Св. С. е 30%. При този обем на съпричиняване на вредите дължимото обезщетение е 11 200 лв.

При определяне на размера на обезщетението съдът съобрази годината на настъпване на произшествието/2020г./ и икономическата обстановка в страната. Минималната работна заплата за 2020г. е 610 лв. Размерът на обезщетението за неимуществени вреди не е в зависимост само от застрахователните лимитите, като те не са самостоятелен критерии, а и от това кои вреди са били предмет на съдебното производство и са доказани в хода на съдебното дирене./ Р № 34/27.03.2020г. по т.д. № 1160/19г., II т.о. на ВКС, Р № 60090/29.07.2021г по т.д. № 1442/20г., ВКС, I т.о./ Размерът на определеното обезщетение за неимуществени вреди е равен на 18 минимални работни заплати за страната. Определеното обезщетение е

съответно на жизнения стандарт на страната към правнорелевантния момент.

Поради изложеното решението на ОС- Благоевград следва да се отмени в частта, в която искът по чл.432, ал.1 от КЗ е отхвърлен за сумата над 8 000лв. до 11 200 и да се потвърди в частта, в която е отхвърлен над 11 200 лв. до 40 000лв.

Настоящата инстанция следва да присъди държавна такса по сметка на окръжният съд в размер на още 128 лв. съобразно уважената част от иска.

По разноските.

Поради този изход на спора разноски на жалбоподателя се дължат за въззивното производство в размер на 68 лв. съобразно уважената част от иска.

На адв. О. на основание чл.38, ал.1, т.3 от ЗАДВ. му се дължи възнаграждение в размер на 462лв. с ДДС съобразно уважената част от иска за САС и още 417, 60лв. с включено ДДС за първата инстанция.

Ищецът е направил възражение по чл.78, ал.5 от ГПК по отношение на претендираното адвокатско възнаграждение от ответното дружество. Съгласно ТР №6/2012/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС, за да извърши преценка дали претендираното адвокатско възнаграждение е прекомерно, следва да вземе предвид фактическата и правна сложност на делото, дали има задължителна практика, която да определя сложност в по-ниска степен, както и усилията, които процесуалният представител е положил за защита правата и интересите на страната. Въззивният съд като взе предвид, че делото не представлява фактическа и правна сложност, както и съществуващата трайна практика по приложението на чл.51, ал.2 и чл.52 от ЗЗД, и че е проведено едно съдебно заседание намира, счита че възражението е основателно. Адвокатското възнаграждение, което следва да се присъди на застрахователното дружество като разноски е 4158 лв. с ДДС съгласно чл.7, ал.2 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатски възнаграждения.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 520/ 15.09.2022г. на ОС-Благоевград, 10 състав, постановено по гр.д. № 1025/20г. в частта, в която е отхвърлен искът на С. С. С. с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за сумата над 8 000 лв. до 11200лв., както и в частта, в която са присъдени разноси на ЗАД „ОЗК-Застраховане“ АД разноси за производството пред СГС над 1553, 04 лв. и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК- Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 и със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ул. Гладстон“ № 20-22, ет.6, офис 18 чрез Адвокатско дружество „Х., Т. и И.“ да заплати на С. С. С., ЕГН *****, гр. ***, ул. „****“ № ** и със съдебен адрес: гр. ***, ул. „****“ № **, ап.* чрез адв. В. О. сумата от 3200лв./ три хиляди и двеста лева/ обезщетение за неимуществени вреди по иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ, ведно със законната лихва върху нея, считано от 24.08.2020г. до окончателното ѝ изплащане, както и 68 лв. разноси по делото на САС.

ПОТВЪРЖДАВА решението в частта, в която предявеният иск е отхвърлен за сумата над 11 200 лв. до 40 000лв.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК- Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 и със съдебен адрес: гр. София ул. „Ул. Гладстон“ № 20-22, ет.6, офис 18 чрез Адвокатско дружество „Х., Т. и И.“ да заплати по сметка на СГС държавна такса от още 128лв.

ОСЪЖДА С. С. С., ЕГН *****, гр. ***, ул. „****“ № ** и със съдебен адрес: гр. ***, ул. „****“ № **, ап.* чрез адв. В. О. да заплати на ЗАД „ОЗК- Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 и със съдебен адрес: гр. София, „Ул. Гладстон“ № 20-22, ет.6, офис 18 чрез Адвокатско дружество „Х., Т. и И.“ сумата от 4158 лв. разноси по делото пред САС.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК- Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 и със съдебен адрес: гр. София, „Ул. Гладстон“ № 20-22, ет.6, офис 18 чрез Адвокатско дружество „Х., Т. и И.“ да заплати на В. В. О., гр. ***, ул. „****“ № **, ап.* сумата от 462лв. адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗАдв. за въззивната инстанция и още 417, 60 лв. адвокатско възнаграждение за производството пред СГС.

Решението на СГС е влязло в сила в частта, в която предявеният иск по чл.432, ал.1 от КЗ е уважен за сумата от 8 000 лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____